

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K
Egyes szám ára 15 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedés.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Hirdetések és Nyilat térdíja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A „Fogaras és Vidéke“ c. lap hivatása!

Ha valaki utazni akar legelsőben a célt tüzi ki maga elébe — s csak aztán indul utra. Ha kelet felé akar menni nem vesztegeti az időt azzal, hogy előbb nyugatra tegyen egy-két heti kirándulást, hanem egyszerűen felül a keleti expresszre. Ha valaki földmivelésre szánta magát — nem megy az ógyallai csillagvizsgálóba — hanem egyenesen Magyaróvárra, mert ott megtanulhatja a mit egy kiváló gazdának tudnia kell. — Ha valaki kereskedést akar nyitni s óhajtja, hogy a mit árul kelendőse legyen — csak úgy éri el ha olyan cikkeket szerez be a mire a nagyközönségnek szüksége van — különben üzlete — egyszerű muzeummá válik — melybe csak néha-néha vetődik be egy-egy kíváncsi lélek, de nem azért, hogy vásároljon, hanem hogy megbámulja a látni valókat s azután üres kézzel tovább menjen.

Ha valaki lapot ad ki — tudnia kell — nemcsak azt, hogy hány prenumerantra számíthat, hanem tudnia kell olvasó közönsége izlését, vágyait, ismernie kell a határt, a melyben mozoghat — az irányt melyet követhet, a szellemet, a melyet terjeszthet — szóval tisztában kell lennie a lap hivatásával.

A magyar hirlap irodalom, ha t. i. a számot tekintjük a közelebbi évtizedekben óriási fejlődést mutat fel. Míg a múlt század első felében alig egy pár lap tengődött, a 70-es évektől kezdve, valóságos amerikai rekordot ért el. A múlt század közepén egy faluba alig egy két lappeldány járt, melyet aztán kioldvasás végett 10—20 helyre kölcsönöztek ki, addig ma már a nagyobb hely-

ségeknek van külön lapja s a vidéki városokban pedig nem is egy, de több lap is jelenik meg.

Honnan ez a bámulatos haladás, mi okozta ezt a csodálatos fejlődést? Elsősorban a népiskolák hatása ez, mert míg a régi időben a falusi, sőt még a városi iskolákban is alig tanulták meg a betűvetés és olvasás mesterségét, s a legtöbb ember az iskolából kikerülte után jóformán el is feledte azt. A népnevelés általános kötelezettsége — az iskolák fejlesztése — a mind tudatosabb tanítóság hatása folytán az olvasás általánossá vált a nép között. Másodszorban előidézte ezt a gyors fejlődést, a hirlapírás — a nyomdák üzletszerűsége. Élelmes emberek csakhamar belátták, hogy a magyar hirlap a dicsőség mellett megadja a mindennapi kenyeret is, mégpedig busásan, sőt azoknak mandátumot is. Ismeretes az Egyetértés és egy pár más jól szerkesztett Hirlapunk a múltban való kelendősége — ennek folytán a nagy jövedelem, melyet az a szerkesztőnek hajtott, s a szép évi jövedelem, a mit a munkatársaknak biztosított.

Azonban éppen ez az üzletszerűség, amely kellendőséget biztosított, egy nagy bajnak lett okozójává. Ha üzlet üzlet, tehát a ki többet ad — vagy több előfizetőt biztosít — annak nótáját fuvom. Magyarországon a legrégebbi időktől fogva két politikai párt volt, kuruc és labanc: baloldal, jobboldal. A hirlapirodalom fellendülésekor is még ez a két irány vezetett, s természetes hogy mindeniknek megvolt a maga lapja, mely azt dicsőítette — vagy azt gyalázta, a mit a párt — melyten csak a pártbeliek beszédeit, elveit lehetett olvasni; szóval kottériák szerint — pártsem-

pontból szerkesztett a lap, íródtak a cikkek. A hirlapok nagy szaporasága azonban sok tekintetben bizony talán helyzetet teremtett, már a pártszempontból tekintve is voltak higgadtabbak és véresszájuabbak, úgy az ellenzék mint a kormánypárton — sőt a pártok szaporodásával a pártszinezet is szaporodott, csak az országos statisztikai hivatal tudná megmondani, hogy hová fejlődött, ez a kialakulás, az érdekek szerint. Ma már van lapja mindennek, s fájdalom van olyan lapok is, melyek kaphatók majdnem mindenre.

A központ hirlaptermelésének tulengése sok tekintetben kárára van épen magának, a hirlapirodalom komolyságának és megbízhatóságának. A sok könnyomatatos reggeli, esti lapok csak a gyors kelendőségre számítva — hangzatos fő és alcimek alatt a közönség kíváncsiságára alapították egész existenciájukat. Olcsóvá tették, hogy mindenki vásárolhasson, de éppen ez az olcsóság szállította le annak nivóját is.

Időközben a jó vidékiek is felébredtek, előbb a nagyobb városok, majd a kisebb helyek, sőt nem egy falu dicselkedhetik ma már lappal. Csak azt csodálom én, hogy a jó Sárkányiaknak még máig sincs lapjuk, de lehet hogy e rendezett, szépen fejlődő nagyközönség hetilapot is létesít, mert nekik minden sikerül, ha komolyan akarják.

Nekünk Fogarasiaknak, volt már a múlt században is egy meglehetősen jól szerkesztett: Oltmenti című lapunk, élénk ügyes tartalommal, hogy mért szűnt meg azt csak Thierfeld Lipót tudná megmondani. Évek teltek s valahogy megvoltunk helyi lap nélkül is, míg végre ez előtt mint egy 7—8 évvel, a közszükség folytán létesült a „Fogaras és

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche“ által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid has-

4. nálat után lényeges könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, esem- és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin. A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche“-t kérjünk és pótszereket határozottan utasítsunk vissza.

Sirolin irodalmat F. 18. kívánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffman-La Roche & Co. Basel (Schweiz) Grenzach (Baden).

Sirolin

„Roche“

kapható minden gyógyszer-tárban.
Ára évenként 4 korona.

Vidéke" című lap; az első években igen szép számú előfizetővel, ma már egy kissé megcsappant pártolással, úgy hogy csak a kiadó tulajdonos tudná megmondani, hogy minő áldozattal tartja fenn, vagy ha áldozatot nem kell is hoznia reá, tudom hogy e címen szerzett nyereségéből házat szerezni nem fog sem a piacon, de még a mellék utcákban sem. Száz előfizetővel, a ki pontosan fizet, mert a tisztelet példányok nem jöhetnek számításba, bizony bajos egy minden tekintetben megfelelő ujságot kiadni, szerkeszteni. És ha már lapunk van, attól mi az előfizetők el is várjuk, hogy az bizonyos hivatást töltsön be, mert e nélkül céltalan e fáradság, az áldozat, a mit a kiadó reá veszteget és kidobott, a mi pénzünk a mit félvényként mint előfizetési díjat fizetünk.

Egy vidéki lapnak szerintem, komolynak kell lennie annyiban, hogy a mi vidéki nézőpontunknak megfelelően, mert más a budapesti aszfalt, és más a fogarasi korzó. Ha szenzációt akarok olvasni, megveszem a Napot, vagy más hozzá hasonlót, de az én vidéki lapom ne haladjon azon a nem neki való uton, mert utóvégre is egy ilyen kis városban mint a mienk, hiába akar, még a legzseniálisabb ujságíró sem talál annyi szenzációs cikktémát — mint egy világvárosban, s valljuk meg őszintén hogy mi, jó vidékiek sokkal csendesebb légkörben élünk, mint sem, hogy ezek nekünk szükségesek volnának, hagyjuk mi azokat az örökös hajszában élő szenzációra éhes budapestieknek.

A mi lapunknak — változatosnak kell lennie — melyben a közügy, de nem személyes felfogás, a vármegye, város, a kereskedelem, az ipar, stb. és még sok más kérdés időrendben legyen tárgyalva. Cikkek, nem bánom melyek még politikával is foglalkoznak, de nem a tulhajtott, lármás szélsőség — hanem a komoly és a mi viszonyainknak mindenkor megfelelő aranyközéput.

Igen határozottan kívánunk kell a kiadótól, hogy tegyen lépéseket abban az irányban, hogy a „Fogaras és Vidéke” politizálhasson is, hozhasson politikai cikkeket is, mert hisz, mint mondaná egy két polgártársunk — politika nélkül, nem élet az élet — politikai cikk nélkül nem ujság a „Fogaras és Vidéke.” De Isten ments, hogy azok a politikai vezető cikkek valami nagy képűek legyenek — melyek mint valamelyik vidéki lapocska annak idején tanácsokat adott gróf Andrássy Gyulának mikor a berlini kongressusra volt menendő, nem, a viláért sem, mert ez nevetség volna, a nevetés pedig öl.

Ennek a lapnak fel kell ölelnie — higgadt nemes szellemben keli tárgyalnia, az e városban élő különböző nyelvű honpolgárok érdekeit, viszonyait; keresnie kell, az érintkező pontokat, mert hiába nekünk együtt — egy városban kell élnünk. De kiméletlenül kell ostoroznia mind azt, ki a magyar állam, annak törvényei, nyelve, alkotmánya ellen vét, sőt kötelessége minden törvényes eszközzel oda hatni, hogy az ilyen ember pellengére álltassék, a társada-

lom által bojkottáltassék — itt már elnézőnek lenni nem szabad, ez egyértelmű volna, a hazaárulással.

E lapnak tárcája, adjon az olvasni szerető közönségnek élvezetes, de mindig nemes szellemű olvasmányt — hiri nem bosszantó, nem felháborító, de mosolyra keltő, s mindig a jól értesültség forrásából származzanak. A közgazdasági cikkek, akár az ipar, kereskedelem, akár a földmivelés vagy kertészet köréből — mindig a mi speciális viszonyainknak megfelelő, saját tapasztalaton alapuló legyenek.

Egyszóval, ha a „Fogaras és Vidéke” arra számít, hogy közkedveltségű s elterjedt lap legyen — a mi vidéki csendesebb, komolyabb irányunknak megfelelőleg kell azt politikai hetilappá változtatni, — s a mi helyes, a mi jó volt eddig benne azt megtartani, ami pedig az előfizetők számát annyira leapasztotta azt megváltoztatni. Ezt hibául senki sem róhatja fel, mert egy hirlap utoljára is nem egyes emberek, hanem a nagyközönség érdekében szerkesztődik.

Omega.

Statusrendezés.

Tudjuk nagyon jól, hogy mi a statusrendezés és hogyan vagyunk vele. Az állami tisztviselők régi óhaja... vágyaiknak netovábbja... szociális küzdelem a létért és a megélhetésért; az örökös kapuzörgetés, hogy végre valahára nekik is jusson valami; a sok millióból néhány fillér. Küzdelem. Most még az, mert nagy kérdés, hogyan fog valóra válni a nagy rejtelem; vajjon ugy

T Á R C A

A brilliáns.

Irta: Rica.

Virradatkor.

Gyűrött arcu, piros, dagadt szemű férfiak és lányok igyekeznek hazafelé. A fáradtság, dőzsölés nyoma látszik mindeniken.

Az Izabella-utcában a Ferdinand-híd előtt egy vézna, sápadt leány asszony áll. A híd, lámpáinak fénye még szomorubbá festi az ugys koravén, elgyötört testű leányt. Nincs rajta semmi különös, semmi vonzó. De mégis.

A mint kezével végigsimít ráncos homlokán, valami megvillan. Egv gyűrű az, s a brilliáns fénye vakítóan ragyog bele az éjszakába.

Különös kép.

A zajló, nyüzsgő város közepén egy elhagyott utca, egy kifacsart leány s egy drágakő csillogása. A hold is, amint a szakadozó, rongyos fellegeken át kibukkan, maga is mosolyog, gunyosan szánakozóan...

Az Andrássy-ut felől egy férfi közeleg. Sápadt, beesett szeme közönyösen fut végig a reménykedő leányon, s arca elborul.

— Eh nagyon öreg s pénzem sincs.

De azután valami ragyogást lát, a gyűrű szemébe ötlök s szemei felcsillannak. Nini, hisz ez Ilona, a János herceg Ilonája.

— Ugy-e Ilonának hívnak.
— Annak neveztek.
— Es most?
— Most? Megöregedtem. Ugyan ki törődik most velem. Névtelen senki vagyok... öreg.

— Ugyan ne légy olyan elkeseredett.
— Téved uram, nem elkeseredett, csak igaz.

Elindultak lefelé a Podmanicky-utcán. A leány egész bizalmasan karonfogta Zoltán Gézát s szinte suttogva beszéltek.

— Zoltán Géza! Megöregedtem. De te sem vagy már fiatal... Te tudod-e, hogy a kettőnk sorsa nagyon megegyezik? Ott kezdted te is ahol én. Szaladtál te is a délibabos élet, a ragyogás után. Elérted azt. Élél. Aztán jöttek fiatalok, ujjak. A felkapott, divatos poétát elfeledték épp úgy, mint a ragyogó, kacagó cocottot. Felhasználtak téged is épp úgy mint engem s mikor kifacsartak, — sarokba dobtak.

— Orákhozzát csaverogsz már te is an utcán... ugyebár.

— Géza emlékszel rám?

— Emlékszel-e arra, hogy egyszerre kezdtük pályafutásunkat? Ugyanegy házban laktunk. Te a negyedik emeleten faragtd legelső verseidet, én a southerainben vartam már tízéves koromtól kezdve, az anyám mellett.

— Aztán egyszerre emelkedtünk. Mikor te az első kötetteddel arattad az első sikert,

akkor hagytam ott a nyomort, lettem legelőbb egy gazdag ember maitresse. Mikor ezután két évvel a delelőt érted el, mikor leginkább ünnepelték, akkor érted el élted zenithjét, voltam János herceg maitresse.

— Csunyan letörtünk fiam, nagyon csunyan. Hitted volna-e akkor, mikor János herceg szalonjában ünnepeltek, hogy a körülrajongott, szép maitresszel fogsz majd egy vereslően virradó reggelen az utcán kesseregni? Mikor füleimbe szerelmes szavakat suttogtál, ugy-e nem gondoltál arra, hogy majd egyszer, nem is olyan sok idő múlva majd én szaladok te utánad. Az az dehog. Nem utánad, hanem a rongyos pár koronád után. De arra sem gondoltál, hogy neked nem lesz már akkor pénzéd.

— Te Géza! Lehet, hogy egyszer majd még újra felemelkedsz. Nálam ez már lehetetlen. De nálad nincs kizárva. Akkor majd jusson eszedbe ez a ma éjszaka. Emlékezz rám:

„El lehet mindent érni, csak meg kell tanulni várni.”

Zoltán Géza hallgatott. A lezúllott poéta talán azt sem tudta, hogy miről beszél neki modern Bizánc ez áldozata. Csak az a mondat zugott agyában, ott koválygott szomoruan, fájón... Letörtél mint ez a leány, órák hozzát ácsorogsz az utcák sarkán te is.

A leány folytatta:

— Ugyan ne szomorodj el Zoltán

hogymindenki annyit kapjon, amennyire vágyott és remélt az előmunkálatok után igazodva. A statusrendezés valóságos „miatánk” lelt a tisztviselők körében, de akad-e egy jó akaró atya a ki a kérést meghallgatja és a tisztviselők régőhajtott igényeinek és szolgálati érdekeinek eleget tesz? Hogy milyen szálakat eresztett a statusrendezés megvalósítását célzó küzdelem és folytonos szervezkedés tanujele egy kérés, amely kezünk között fekszik. Célunk megismertetni városunkban élő köztisztviselőkkel is, de különös figyelmébe ajánljuk az általános tisztviselői egyesület fogarasi körének. Elmélkedjék felette, gondolkodjanak rajta maguk a tisztviselők is.

A kérés szerzője *Harmath Domokos*, a tordai kir. törvényszék telekkönyvvezetője. Tapasztaltuk, hogy ez a férfi milyen meszeszehirű tevékenységet fejtett ki a tisztviselői kérdések megoldása körül a közelmúltban is. Ezen munkájában sohasem lankadt, sőt napról-napra magasabb, nemesebb és mélyreható értéket kölcsönözött a tisztviselői baronak. Most is alapos kifejezésekkel telt kérést formulázott meg és megküldte az összes tisztviselői érdekeltségnek. A kérés aprólékos részletezése helyett leközljük azt egész terjedelmében.

Előre bocsátjuk, hogy a tisztviselők ügyének ez a lelkes harcosa a tisztviselők sorsát, mint az állam fontos érdekét, olyformán akarja felszinen tartani, hogy a kéréssel a tisztviselők sokat hangoztatott érdekeire reá akarja terelni egyenkint az országgyűlési képviselők különös figyelmét, illetőleg nagybecsű pártfogását. És pedig ez a kérés megküldendő lenne a választási kerületek minden képviselőjének megyei és városi területeken funkcionáló tisztviselők részéről. Minálunk azonban egy speciális jelenséggel találkozunk. Ismerjük kerületünk képviselőjét és úgy tűnik fel, hogy van is, meg nincs is képviselőnk. Mit tevének legyünk ez esetben,

erről a tisztviselők tanácskozzanak:.. Sapi-
enti pauca.

Az előzetes tanácskozáshoz szolgáljon tájékoztatás a kérés egész terjedelme, a mely így szól:

„Mélyen tisztelt Képviselő Úr!

Azon tiszta meggyőződésből, hogy az állami tisztviselők sorsa — mint országos érdek — minden politikai párt körébe tartozó országgyűlési képviselőt egyformán érdekel; következképp hazafias tisztelettel intézzük kérés szavunkat nagyságodhoz — mint a vármegyénkbeli való választó kerületünk közbecsülésben álló képviselőkhöz kérve Nagyságodat, hogy a képviselőházban a most megalakult országgyűlésen a magyar állami tisztviselők igaz ügyének legyen szószólója és az alábbiakban foglalt tisztviselői kívánalmak teljesítése iránti — a már többször megígért törvények megalkotását sürgesse és azok tekintetében — böles belátása szerint mielőbb tegyen indítványt vagy szólaljon fel.

A magyar állam tisztviselői tíz év alatt háromszor tárták fel helyzetük tarthatatlanságát, mindenkor rámutatva a mindenfelől elismert sérelmekre — és kérték méltányos kívánalmaik teljesítését a magyar törvényhozástól és a mindenkor végrehajtó kormányoktól!

Minden alkalommal fokozódó reményekkel hallgattuk meg a trónbeszédbe foglalt biztató királyi szavakat és az azokra vonatkozó válaszfeliratokban kinyilatkoztatott kötelező ígéretek! S mindazok után a magyar tisztviselői kar ma is nyomorok és közd a megélhetés nehézségivel.

Az alkotmányos életben változó politikai küzdelmek és az egymást felváltó kormányok programjaiban hiában szerepelt a tisztviselői helyzetének javítási kérdése: a megoldás még mindig késik.

Hiában kértünk, hiában esdekeltünk, biztató és kecségető ígéreteknel egyebet nem kaptunk.

Az 1904. évi I. t. c. alkalmazását csak félrendsabálynak tekinthettük, — mely maga után vont a 50 %-ig emelkedő megélhetési anyagok árának drágaságát.

A mind jobban nehezülő megélhetési viszonyok mellett még mindig nincs:

„Szolgálati pragmatikánk”
Előléptetésünk biztosítására nincs
„Státusrendezésünk.”

De van egy szégyenletes olyan nyugdíjtörvényünk, mely hova-tovább több tisztviselő özvegyét és árváit teszi koldussá és földönfutóvá.

Ez a kegyetlen nyugdíjtörvény a kiszolgált tisztviselőt hajléktalanná teszi, mert megszünteti a lakásbérét és Ég alá helyezi az állam szolgáját.

A megnehezült szolgálati viszonyok és gondterhekkel gyötört magyar tisztviselő életével ma már nem bír 40 évig szolgálni s mint idő előtt munkaképtelen pária — szerencsétlen családjával nyomorba esik és tehetetlenül vergődik az élet harcain.

A magyar tisztviselő eddigi sorsa: szenvedni és nyomorogni hazafiságból! De többnyire az ország mindjobban nehezülő pénzügyi helyzetére való tekintetből.

És ma, a megváltozott politikai helyzetben, midőn ismét új kormánnyal állunk szemben és a tisztviselői tömegből felhangzik egy-egy kérés szó, megdöbbenéssel tapasztaljuk, hogy a kormány elnök részéről „nyugtalanokodóknak” lettünk nevezve, megjegyezvén azt is, hogy a „nyugtalanokodó körök nyitott ajtót ostromolnak” s a mutatózó nyugtalanságokat indokolatlannak tartja.

A tisztviselői kart, ezen érzékenyen érintő kijelentéssel egyidejűleg nyomatékosan hangsúlyozták a „lehetőség határait” és az „ország nehéz pénzügyi helyzetét” — s ugyancsak a kormány egyik tagja, egyik szolgálati ágbeli kérvényező küldöttségét azzal a megható bucsuszavakkal bocsátotta el, hogy „bizzanak a jó Istenben és a jó emberekben.”

Géza. Hiszen talán neked is van még valami emléked a múltból? Talán van egy mementód?... Látnod lerongyolódtam, kivénültem, az arany, a dicsőség ott hagyott, de én sohse hagytam ott ünnepeletésem e jelét. Látnod?

A szürke ködben megcsillant a lány sovány, fehérbőrű, kékeres kezén a briliáns. A poeta keserűen felkacagott.

Lám, lám. Ez a leány is épp oly betegesen ragaszkodik az első briliánshoz mint ő az első babérkoszorúhoz.

— Géza látnod ezt a gyűrűt? Ez volt a bukkásom oka, ez kísért utamon s lesz velem a boncasztalon is. Mert odakerülök. Gyenge vagyok már a sorsom ellen sikrasszállani. S a sorsom, az a nyomorult, kiméletlen sorsom oda üz, oda sodor a morgue felé.

— Ennek a gyűrűnek köszönhetek mindent.

— Mikor még nekem is volt családom, mikor még csak vegetáltam s nem éltem (ugy hívják ezt a vegetáló életet, becsületes. Furosák ezek a mai emberek. Szerintük az élet, a ragyogó élet már nem becsületes.) Szóval mikor még nem tudtam semmit az életről már akkor rajongtam a briliáns gyűrűért. — Emlékszem egy este (12 éves lehettem) magánfogant állt meg a kapunk előtt. Ragyogó szépségű nő jött az öreg apjához, ki a nagyedik emeleten lakott. Az öreg amint meglátta leányát lármázni kez-

dett, becsapta az ajtót s bezárta azt. A szomszédok is suttogni kezdtek. S a szép asszony arcán lepergett a szégyen, a fájdalom könnye. Megsajnáltam s hozzá mentem. Szegénynek, úgy látszik jól esett a szánalmam s megsimogatta a fejem. Ujján gyűrű volt s köve ezer fényben játszott, Megijedtem. Még sohsem láttam ilyet de azután megbátorodva bámultam a ragyogó ékkövet. A kitesztott lány észrevette bámulatomat s szomoruan figyelmeztetett.

— Vigyázz lánykám csak az ilyen köztől félj. Ha megszereted a ragyogását utána szaladsz s véged van.

— Azután felcseperedtem. Megkezdődött a csábítás. Én mindent kacagtam. De aztán jött egy ur. Nem is volt fiatal, csunya is volt. De az ujján egy gyűrű ragyogott. egy briliáns amelyet még nem láttam. Behunytam a szemem úgy kértem a gyűrűt. A briliáns az enyém lett... a testem azé az emberé.

— Látnod ezt a gyűrűt? Ez az.

— És azután vonzott, csábított a ragyogása. Nem illett hozzá a szegényes ruhám... és én szaladtam, szaladtam a briliáns, az élet után.

— Gyorsan éltem. A szegény emberek azt mondják, hogy sülyedtem. Pedig emelkedtem, János herceg szeretője lettem. Mikor megunt, kezdtem lefelé menni. És ma, itt állok rongyosan, fázva. Nincs már sem-

mim a ragyogásból, csak egy — a briliáns. Ez mindig nálam lesz. Meddig? Kitudja. A magam fajta leányok delelője rövid szokott lenni, a vége a kinlódás annál hosszabb. De én már sokat szenvedek, nagyon sokat. És reménytelenül. Miért kinlódok, miért? Eh nemsokára elmondhatjátok ti is „a komédiának vége.”

Visszaértek a hidhoz. A férfi felgyűrte a gallérját s indulni készült. Hiába nagyon igaz dolgokat mond ez a lány, nagyon keserű, nagyon fájókat. De előbb keresgélni kezdett zsebeiben pénz után s hosszas kutatás után rátalált egy fénylő hatásra. És neki még reggelizni is kell. A bukkott lány keserűen mosolygott.

— Látnod, látnod. Utcasarkon ácsorogsz már te is... menj... szervusz.

* * *

Valahogy ember lett Zoltán Gézából, ismét nyugodt, csendes ember. Tanító. És otthagya az álnok világot, a nap sugarai-ban ragyogó briliánsok világot. Nem élt már de vegetált. Vegetált csendesen, keserűen...

Egy délután felkereste egy orvos barátját a kórházban. Az orvos a kórház souterainjében dolgozott. Zoltán Géza oda ment le s sokáig tárgyalt barátjával. Mikor bucsuzott már estére járt az idő, a nap már lehaladt s a hold irigy sáppadsággal verte

Ilyen nyilatkozatok után aggodalommal tekintünk a jövőbe és bármennyire bizunk az Isteni gondviselésbe, *lelkünket nem tudjuk megerősíteni*, mert a megélhetés küzdelmének nyomása felszólalásra kényszerít.

Azok, kik most kezükben tartják sorunkat kérő szavunkat ne tekintsék „nyugtalanokodás”-nak, mert mi becsülettel szolgáljuk az államot és munkánkért joggal kérhetjük a megérdemelt ellenértéket, mint megélhetésünk biztosítékát.

Mai helyzetünk — sajnos — nem áll arányban szolgálatunk értékével és érdemünkkel.

Nem ok nélkül való nyugtalanokodás indított megmozdulni, hanem ötvenezer tisztviselői család megélhetési kérdése kényszerít megújítani már annyiszor előterjesztett kérelmüket.

A kormány kezében lévő emlékiratainkba foglalt és megindokolt kívánalmaink alapján újból kérjük.

a) Fizetésünk végleges rendezését.

b) A „szolgálati pragmatikát.”

c) A „nyugdíjtörvény revízióját” a szolgálati időnek 35 évre való leszállításával a lakáspénznek a nyugdíjra kiterjesztésével és a tisztviselői özvegyek s árvák méltányosabb ellátásával.

Midőn ezek tekintetében az igen tisztelt Képviselő Úr pártfogását kérjük, nem hagyhatjuk szó nélkül abbéli aggodalmunk jelentkezését, hogy az előző kormány alatt a pénzügyi bizottság ama határozatát — mely a státus arányait percentudliter megállapította — és már az 1910. évben végrehajtani tervezte, a jelenlegi kormány e határozatot már figyelmen kívül hagyta.

S minthogy az egyes fizetési osztályokban a tervezett előléptetések 1910.-ben szüneteltek e tekintetben is kénytelenek vagyunk felszólítani, kérve a Tisztelt Képviselő Urakat, hogy a felsorolt kívánalmaink érdekében a képviselőházban oda hassanak, hogy

vissza sugarait. Amint az expiséta a sonterein helyiségein keresztül igyekezett kifelé az egyik helyiség sarkában egy márványasztalt látott. Az asztalon hullarészek voltak. Az orvosok úgy látszik nem régen boncoltak. Zoltán Géza elkapta a fejét, de valami erő odakényszerítette a véres asztalhoz. A hullarészek közt egy kéz is volt egy levágott, kékeres női kéz.

Az a kéz. Hol is látta, hol? A gyűrűs ujjára egy vércsöpp fröcsent, s az a hold kísérteties világitása mellett szinte tündökölni látszott.

A tanító összeharapta ajkait egy gonfolkozott. Hol is látta azt a kezét?

Bosszusan ért haza. Ideges lett. Minden sarokból, minden zugból az a kéz üldözte, az a vércsöptől ragyogó kékeres, fehér kéz.

Zoltán Géza fullasztónak találta a levegőt, kinyitotta az ablakot s lenézett.

Odakünn a lámpák már kigyúltak. A nagy emberáradat csak úgy gyürődött az utcán. S a tömegben itt is, ott is egy-egy leány képe ötlött szemébe, amint remény-

a kormány az ígért törvényjavaslatokat terjessze a Ház elé.

Ha lehet kivételt tenni, *beruházások, katonai és hadászati szükségletek* tekintetében, tételessék kivétel a *magyar állami tisztviselők érdekében is.*

A tisztviselők érdeke szintén országos érdek és oly kötelező ígéreteken alapszik, hogy az elől a kormány ki nem térhet.

Erős hittel reménységgel bizunk a Nagyságos Képviselő Úr igaz honatyai bölcsességében és jó indulatában!

Hü választói:“

Reméljük, hogy a fogarasi köztisztviselők utját fogják lelmi a kérés további sorának. Bárhogyan, de ők is érvényt szereznek a boldoguláshoz, melynek ezidőben statusrendezés a neve.

Fogaras sz. kir. r. tan. város költségeloirányzata az 1911. évre.

Előttünk fekszik nyomtatásban Fogaras szabad királyi (!) rend. tan. város háztartási és közmunka költség előirányzata 1911. évre.

Ami elsősorban minden polgárt érdekel, megtudjuk belőle, hogy a város *összbevétele*: 88,314.16 kor., s *kiadásainak főösszege*: 148.236.65 kor., s így *fedezetlen hiány* marad: 59,922.49 kor., mely összeg 76,131 kor. állami adó után kivetendő 75% városi pótdó által lesz *fizetendő*.

Ez utóbbi adatot látva — a kárvallott emberrel sóhajtok fel: *Hál' istennek, — nem emelkedett a rémes pótdó!* Mert ha a város szükös jövedelmi forrásain végig tekintünk, s viszont szembe állítjuk a várossá tétellel járó

kedve, rajongva átadják magukat az életnek s bekötött szemekkel szaladnak a briliáns után. Zoltán Géza fellélekzett, már nem kísérté az a kéz. Már megkapta a választ. Lehet, hogy tévedett, lehet, hogy a kéz nem volt az Ilonáé. De a férfi belesuggerálta, önmagának, hogy a kéz az Ilonáé volt, a briliáns a morguehoz vezette, de vele volt s ragyogása a halál után is megmaradt. S amint Zoltán Géza lenézett a Moloch torkában kacagó nőkre, arca gunyos, keserűen gunyos mosolyt öltött:

— Csak úgy, úgy! Csak szaladjatok ti lányok a briliáns után, az élet után. Ha ügyeskedtek, ha nagyon siettek elértek a briliánst. Ragyogni fogtok, élni. De majd azután. Ha majd mindent fakóvá tesz az élet. Ha majd a briliáns tüze elhalványítja az élet lüktető véréit. Ha áldozatot kíván? Mert én mondom az élet csatáiból hazatért ember, én mondom nektek meg kell fizetni mindent. Meg kell fizetni keservesen. Az életet leginkább. Briliáns az élet. Briliánsért élet... Életért élet.

és természetszerűleg évről-évre növekvő terhes kiadásokat: el kell ismernünk, hogy a polgármester dicséretre méltó ügyes politikát fejt ki az irányban, hogy mindezeket a terheket a polgárság újabb pótdóval megterhelése nélkül tudja teljesíteni. Még megérjük, — ha igaz lesz, hogy *városi csendőrség többlete is kifutja ebből a boszorkányos 75% pótdóból...* Ugy kell lenni, mert ezen a címen semmiféle új összeg nincs fölvéve az előirányzatba, holott a tervezet szerint már 1911. jan. 1-én átveszi a rendőrségi szolgálatot a városi csendőrség!

A *bevételei forrásoknál* az előző évihez viszonyítva jelentékenyebb emelkedést a Priligiában levő 48 holdas tagbérlete után látunk, melynek évi bére 300 koronáról 601, illetve 700 koronára növekedett. Emelkedő irányzatot mutat a fogyasztási adó és a vágóhídi jövedelem is. A hus- és borfogyasztási adóból Fogaras város és Galac község után 27,400 kor. vagyis az előző évinél 800 koronával több van előirányozva, míg a tényleges bevétel az 1909. évben: 28,319 kor. volt. Husvágatási díjakból 9100 kor. (900 kor. több) irányoztatott elő; a tényleges bevétel: 10,500 kor. volt.

A *háztartási kiadások* rovatában az előző évihez képest újítétel a *villanyvilágítás kibővítésére*: 3285 kor. 90 fill., amely összeg — úgy tudom — az áll. főgimnázium és a honvédlaktanya elé állítandó villamos ivlámpák felállítására lesz fordítva. Nagyobb összeg van fölvéve a városi épületek jó karban tartására is; 2000 koronával több az előző évinél, mert az eddigi 3000 kor. soha sem volt elegendő. A dologi kiadások közt nyomtatványokra 1300 kor. van előirányozva. Nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy a közérdek szempontjából sérelmesnek tartjuk a polgármester eljárását e tekintetben, hogy a város nyomtatvány szükségletét szabályos árlejtés mellőzésével szerzi be, s az egyetlen városi magyar nyomdát szembevetően mellőzte és mellőzi.

Egyszóval: más vigasztaló momentumot az egész előirányzatban lámpással sem találhatunk, mint azt hogy *nincs pótdó emelkedés!* Egyebekben tökéletesen igazat kell adnunk Fogaras egyik tekintélyes polgára őszinte véleményének, hogy: — *szegény városnak szegény a polgármestere is...* Ő ugyan magasabb kifejezéssel szokta volt mondani, de az a dolog érdemét illetőleg — egyre megy.

X.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólréhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

H I R E K.

— Személyi hír. Alispánunk f. hó 8-án szabadságát megkezdte. Jelenleg Vizakna fürdőn időzik.

— Esküvő. *Damin József*, a lembergri cs. és kir. hadapród iskola tanára, cs. és kir. százados f. hó 8-án esküdtött örök hűséget *Jakab Margitnak*, Jakab Antal nyug. m. kir. honvéd őrnagy bájos és finomlelkű leányának, a helybeli áll. elemi iskola volt tanítónőjének. Az egyházi szertartást főtiszt. *Simon Jenő* végezte a helybeli szentferencrendiek templomában. A fiatal házaspárt a nagyszámú tisztelőknek s hálás szívű kis tanítványoknak szerencsekívánata kísérte nászutjára.

— **Vívóakadémia.** A városunkban időző *Tóth Ferencz okleveles vívómester* vezetése alatt álló vívótanfolyam résztvevői, a tanfolyam befejezéséül f. hó augusztus hó 20-án, este 8 órakor a Transilvária nagytermében vívóakadémiát rendeznek. A rendezőség a vívó estélyen való részvételre ugy a katonai, mint a polgári társadalomból, több idegen jeles amatőr vívót kért fel és remélni lehet, hogy az estélyen a tanítványokon es amatőr vívókon kívül, több kiváló mester is részt fog venni. Ez alkalommal a közönségnek befogják mutatni a klasszikus olasz tör és kard vívást. Tekintettel arra, hogy a társadalomnak mindeztideig nem volt alkalma a sport ezen előkelő nemét élvezni, nagy várakozással nézünk az estély elébe. Az akadémiát tánc fogja követni. — A rendezőség ez alkalomból nézve szóló meghívókat fog kibocsátani és mint értesülünk, az estély tiszta jövedelmét az *épitendő városi kulturpalota* céljaira fogják letétbe helyezni. A midőn örömmel üdvözljük a rendezőséget, mely a kulturpalota eszméjét először vetette felszínre, reméljük, hogy városunk előkelő közönsége ezen nagy eszme első alapkövével hozzájárulni.

— **Középiskolai kurzus** leányoknak Brassóban. Szeptemberben leányok számára tanfolyam nyílik, amelyen negyedik polgárit végzett növendékek középiskolai, tanítónőképzői stb. vizsgálatokra előkészítést nyernek. Jelentkezéseket elfogad s az érdeklődőknek felvilágosítást ad, *Tersztjanszky Sándor* főgimnáziumi tanár Brassóban.

— **Fősorozás.** Az idei fősorozás, illetve ujoncállítási sorrendje végleges megállapítást nyert és a következő napokon fog megtartatni: a *törsvári* sorozó járásban szeptember hó 2. és 3-án Törsváron; a *sárkányi* sorozó járásban szeptember hó 5., 6. és 7-én Sárkányban; a *fogarasi* sorozó járásban szeptember hó 9., 10. és 12-én Fogarason; *Fogaras városi* sorozó járásban szeptember hó 13-án Fogarason; az *alsóárpási* sorozó járásban szeptember hó 15., 16. és 17. napján Alsóárpáson.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Fogarasvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 13-án rendes havi ülést tartott. Az ülésen a főispánunk elnökölt.

— **Nyári mulatság.** A helybeli főgimnázium szünidőző ifjúsága és ez évben érettségét tett fiatalosága a „Transsilvánia” szálló helyiségeiben e hó 14-én műsorral egybekötött nyári táncmulatságot rendez. A mulatság városunk vezető és előkelő polgárainak védnöksége alatt fog lefolyni. A műsor a következő: 1. Tercet. Előadják: Hintz

Jenő, Lesmann Jenő és Várnai Sándor VIII. oszt. tanulók. 2. Költeményeket szaval: *Herschdorfer Hugó*, VIII. o. t. 3. „Vár és kunyhó”. Melodráma. Irta: Br. Eötvös József, zenésítette: Staab Lenárd. Szavalja: Wenk Ilona k. a., zongorán kíséri: Krausz Paula k. a. 4. Monolog. Előadja: Hintz Jenő VIII. o. tanuló. 5. Sextet. Előadja: az ifjúsági zenekar.

— **A gyilkos villám.** F. hó 6-án nagy vihar vonult végig a Negoj és Nagyrárpás csucok völgyei felett. A villám több helyen lecsapott, óriási menydörgés és szélvész rémitgette a sziveket. Kercisorán egy pásztorfiu a vihar elől hajtotta hazafelé atyja két bivalyát, amikor a villám lesújtotta a két bivalyt. A fiu megmenekült.

— **Zergevadászat.** Gróf Károlyi László f. hó 16-án érkezik Felsőporumbáki vadászházába, hogy ott a Negoj lábánál elterülő rengeteg vadászterületén zergére vadásszék. Mintegy két hetet áldoz a zergéknek a mágánás nimród, egyszerű, rusztikus életet élve az erdőben. Október végén medvére fognak hosszabb ideig vadászni.

— **Szakértői kinevezés.** A belügyminiszter Róna Sándor okl. gépészmérnököt, brassói ker. iparfelügyelőt az 1910—12. év tartamára a gépjárművezetők megvizsgálására szervezett bizottságok szakértőjévé nevezte ki. Hatásköre kiterjed Brassó, Háromszék, Csik, Fogaras, Szében, Nagyküküllő, Kisküküllő, Marostorda és Udvarhely vármegyékre.

— **Dávid Ferenc emléke.** A magyarországi unitáriusok egyházának megalapítója és első püspöke, Dávid Ferenc születésének 400 éves fordulója alkalmából Kolozsvárt aug. hó 20—21-én és Déván 23-án emlékünnepeket rendeznek, melyre a meghívók már szétmentek.

A ki friss és egészséges akar lenni, igyék legalább egyszer hetenkint (reggel felkeléskor) egy fél pohárnyi természetes Ferencz József-keserűvizet. Ez gyorsan és fájdalom nélkül megtisztítja a sok evéstől vagy ivástól tulterhelt emésztési csatornát, tisztítja a vért, az anyagcserét hathatósan előmozdítja s ily módon sok súlyos bajtól megóvjá az embert. A párisi orvosi akadémia a valódi „Ferencz József“-vizet nagyon jónak találta. Kapható ásványviz-kereskedésekben, gyógyszerárakban és drogeriákban.

△ **Ropogós cseresznyét és egest étkezésre és befőzésre; ugorkát, tököt, zöld babot, karalábét, cukorborsót, kellkáposztát és új burgonyát** vegyessen vagy egyenként 5 kilogrammos postakosaranként 2 kor. 40 fillér, ismét eladóknak előnyárlánlat. Savanyított, hófehér káposztát mázsánként hasábbal 8 K-ért szállítja Gyümölcskivitel 24. Csongrádról. Ugyanott házilag kezelt, kétszer szűrött fajborok 100 literenként felelőség mellett kölcsön hordóban 34 koronáért.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése.** Dr. Dobó-jogi szeminárium Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgálatukat szeptember hóban avagy esetleg később akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit

már most kikölcsönzi az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégezett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészít. Tanrendszerét és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen megküldi.

△ **Magas jutalék** mellett ügynököket, utazókat keres ablak-redőnyök elárúsítására **SCHILLINGER SIMON** és **TÁRSA** ablak-redőny gyára, Budapest, gróf Zichy Jenő-utca 16, hová írásbeli ajánlatok és megrendelések intézendők.

Nyiltér. *)

Tekintetes

Dr. Paguba Virgil urnak

Helyben.

Kedves barátunk!

A köztud, Dr. Darányi Kálmán és Bartalits Ferenc urak között felmerült becsületbeli ügyben a tárgyalásokról felvett jegyzőkönyvek csatolása mellett értesítünk, hogy ellenfeleid *t. megbízottai az elégtételadásnak az első tárgyaláson történt határozott megtagadása után a harmadik tárgyalás során az elégtétel megadását odamódosították, hogy a kihívást „föltételese”, a becsületbíróóság döntéséig utasítják vissza és egyben becsületbíróóság eljárást proponáltak.*

Mint hogy a kihívás föltételese visszautasítása csak a kihívó köztudomású párbajképtelensége esetében foghat helyet, ami veled szemben *távolról sem foroghat fenn*, annál kevésbé, mert a Dr. Senchea-féle ügy óta két becsületbeli ügyedet intéztél el a lovagiasság szigorú szabályai szerint, amiről ugy ellenfeleid, mint azok megbízottai, nemkülönben Dr. Senchea ur is tudhattak, mi, mint hogy te ebben az elégtétel-

adásnak *ok- és minden alap nélküli megtagadását láttad és láthattad, a becsületbíróóságot határozott utasításodra el nem fogadhattuk, illetve azt visszautasítottuk.*

Meggyőződésünk szerint különben sincs becsületbíróósági eljárásnak helye,

mert a Belle Sándor-féle ügyben, amely egyedül és kizárólag képezte kifogásoltatásod tárgyát, te a lovagiasság szabályai ellen egyáltalán nem vétettél, lévén egyes egyedül Belle Sándor ur a sértett, de lovagias elégtételt sem személyesen, sem valamelyik hozzátartozója útján nem kérő fél,

visszont azok a kifogásolási okok, melyeket ellenfeleid megbízóik nevében minden közelebbi meghatározás, azok mibenlétének megjelölése és minden bizonyítékra való hivatkozás nélkül ugy nagy általánosságban csak egyoldalú információ alapján felhoztak, — a párbajkodexek szabályai szerint a kihívás visszautasításának alapjául nem szolgálhatnak,

másodszor, mert a Dr. Senchea János ur ügyével kapcsolatosan felvetett utólagos második kérdés, mely kifogásoltatásod indokát a Fejér Gyula — Dr. Serbán Miklós-féle ügyben jelenlegi ellenfeleid részéről nem képezte, — nevezett Dr. Senchea János urnak Peia János urral mult évben történt, a lovagiasság szabályai szerint el nem intézett tetteges afférja után *redd nézve tárgyaltan és semminemű hátrányos befolyással nem bírhat,* mivel te köztudomású tényekre és bünygyi iratokra való hivatkozással mutattad ki és bizonyítottad be Dr. Senchea János urnak párbajképtelenségét,

végül azért nem, mert párbajképtelenség

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Ujdonság!

DUPLA HAJÓS VARROGÉPEK
még eddig nem létező és sehol nem kapható másutt, csakis nálam a
Rüsselsheimi OPEL-GYÁR főraktárában:

BODOR BÉLA

varrógép, kerékpár és beszélőgép különlegességi üzletében
FOGARAS, Honvéd-utca 11. sz. (saját ház). Minden gépvásárló ingyen oktatásban részesül férfi- vagy női-szabászatban.

Ujdonság!

ged expressis verbis és határozott formában kétségbe nem vonatott (Clair: Párbaj-Codex: 247. §.)

A becsületbírósnak részéről indokoltan történt visszautasítása annyival is inkább megokolt volt, mert ellenfeleid tiszt. megbízottai az első tárgyaláson az elégtétel megtagadása után nem ajánlottak fel becsületbírósnak, hanem annak kérését roád bízták, holott egyetlen olyan okot sem hoztak fel, amely a párbajszabályok értelmében akár nekünk, akár neked becsületbírósnak kérését köteleseggünk tette volna.

(Clair: Párbaj-Codex 50. §. a) b) c) pont). Megbízásunkban eljártunk, annak eredményéről téged jelen levelünk kapcsán értesítettünk és így az ügyet részéről befejezettek nyilvánítván, maradunk

Fogaras, 1910. évi július 17-én.

tisztelő barataid:

Dr. Pintia Aurél, s. k.
Dr. Popescu Tivadar, s. k.

Ezen becsületbeli ügyben felvett jegyzőkönyvek tartalmának sajtó útján történt nyilvánosságra hozatala — ha mindjárt a Ristow-féle párbajcodexre való hivatkozással, amely egyébként hazánkban nem irányadó és nincs is elfogadva — kissé furcsa felfogásra enged következtetni és egyben t. ellenfeleimnek e szokatlan eljárása a legnagyobb mértékben a mellett bizonyít, hogy a kellő komolyság híján csak „lovagiasdit“ játszottak.

Utalok a Szalavszky Gyula főispán és Szmeccsányi György képviselő afféjére, a melyben nem kisebb emberek, mint Perczel Dezső és Telegdy József, a becsületbírósnak szintén visszautasították azon indoklással, hogy „meggyőződésük és az általánosan divó lovagias felfogás szerint a tudatosan sértő nem térhet ki az elégtételadás elől becsületbírósnak döntésének provokálása révén, miért is a becsületbírósnak alakításába nem mennek bele.“

Az Erődy főispán — és Déry Zoltán képviselő ügyében előbbinek megbízottai a becsületbírósnak ugyancsak a lovagias felfogásra való hivatkozással hasonlóképp visszautasították.

Pedig Heinrich Aladár és Hajdu Marcell dr. képviselők gentlemanségében nem hinném, hogy akár Dr. Darányi, akár Bartalis urak kétkedhetnek.

Magam részéről: nem tartom bátortalan embernek azt, aki akként sért, hogy előre tudja, hogy elégtételt nem fog adni, vagy előre számít arra, hogy „hátha“ nem kell majd a kard éle vagy a pisztoly csőve elé állania.

És kétszeresen bátortalannak tartom azt, aki a sértést tisztí rangjára való appellálással követi el és a mikor arra kerül a sor, hogy kiálljon a „platzra“, az ürügyül előráncigált becsületbírósnak mögé buvik.

Egyáltalán — a szigorú társadalmi felfogás szerint — lovagiatlan az a férfi, aki sérteni tud, de elégtételt adni nem merészel.

A becsületbírósnak igenis volt okom visszautasítani.

A szítán állítottam és tisztában voltam vele, hogy mi itt az eltilkolt, rejtett cél.

Terrorizálni nem engedem magamat és még kevésbé leszek annyira naiv, hogy engedjem, hogy az én kicserezni akart bőröm árán szolgáltatassanak egyes „köztiszteletben“ álló (mily subjectív és relatív fogalom!) egyéneknek elégtételt.

Mindenkinek, mindenkor rendelkezésére állottam és állok!

Br. Fejérváry, br. Bánffy Dezső, Kossuth, Ugron etc. szintén tud voltak azon a bizonyos

korhatáron és mégis fegyvert vettek kezükbe, pedig voltak annyira „köztiszteletben állók“, mint egy — alispán.

Ezen nem annyira „érdekes“, mint inkább nagyon is szokatlan befejezést nyert ügyet egészen más fórum elé viszem, hadd döntsen az: vajjon a tisztí kardbójttal összeegyeztethető-e az efféle eljárás?

Dr. Senchea János ügyvéd ur nyilatkozatára okiratoknak közlétevése mellett legközelebb fogok válaszolni.

Annak az embernek, aki immár réges-régen eljátszotta e téren kisdud játékait, csak úgy válaszolhatok, ha kimélet nélkül leleplezem.

A „politikailag sziklaszilárd“ Senchea urral szemben a bizonyítékok egész sorozatát fogom közreadni.

Fogaras, 1910. aug. 10.

Dr. Paguba Virgil.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Fogaras és Vidékének“ f. évi aug. 7-én megjelent számában dr. Paguba Virgil jelezte, hogy a közte és közöttünk felmerült lovagias ügyben felvett és b. lapjában közölt jegyzőkönyvre a legközelebbi, tehát a jelen számban nyilatkozni fog.

Tekintettel arra, hogy b. lapja csak hetenként egyszer jelenik meg s így nyilatkozatunkat csak egy heti késéssel lehetnének közzé s mert jelenlegi viszonyaink közepette közérdeket képez, hogy e város társadalmi egy percig se legyen kétségben a felől, hogy kiket tekinthet uri magatartású, korrekt tagjainak, közérdeket képez, hogy e város társadalmi esetleges hazug nyilatkozatok által félre ne vezetessék, kérjük, hogy az alábbi nyilatkozatot már most közzétenni sziveskedjék, annál is inkább, mert időközben a katonai becsületügyi választmányunk is alkalma volt ezen ügyet elbírálni.

Fogaras, 1910. évi augusztus hó 13-án.

Tisztelettel:

Dr. Darányi Kálmán,
Bartalis Ferencz.

N y i l a t k o z a t.

A Brassóban állomásozó cs. és kir. 2. sz. huszárezred becsületügyi választmánya a Dr. Paguba Virgil és közöttünk felmerült lovagias ügyben felvett, e lap f. é. július hó 24-iki számában közzétett és hozzá eredetiben bemutatott jkv. alapján az ügyet megvizsgálván, annak elintézését minden tekintetben teljesen korrektnek találta.

Ezek után pedig uri embernek olyan egyénnek, mint Dr. Paguba Virgil, — katonai szabályok szerint nem szabad, korrekt társadalmi felfogás szerint pedig nem lehet polemikába, avagy bármilyen társadalmi érintkezésbe bocsátkoznia.

Fogaras, 1910. augusztus 13-án.

Dr. Darányi Kálmán s. k.
Bartalis Ferenc s. k.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

Hirdetések.

Költözködés miatt az állami udvarban Gremperger intéző lakásán számfeletti butorok, képek, háztartási cikkek, régi ruhák, kerti székek f. hó 15-ön szabad kézből eladotnak.

Zongora hangoló és javító. A bécsi cs. és kir. udvari operaszínház volt alkalmazottja. Szakszerű szolid munka. Zongora hangolás tisztítással 6 kor. Javítások megegyezés szerint jutányosan. ÉBER BERNÁT, Kalapos utca 35. (hid-utca sarok).

rpád tér 5. szám alatti

ház anyaga

azonnal eladó.

Bővebbet: Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

Eladó ház. A honvéd-utca 19. szám alatti ház, szép kerttel előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó. Tudakozódni ugyanott!

J E L E N T É S ! Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy **cimfestészeti** műhelyemet, Hid-utca-ból Vártér sz. alá helyeztem át. Legjutányosabb árak mellett készítek: mindennemű cimfestészeti munkákat, csinos, izléses kivitelű modern cim- és cégtáblákat, nemesi címereket, színházi díszlet festészetet, tükör- és képkeret, valamint díszmű aranyozásokat, üveg cim tábla festészetet, fal és asztalfutókat, emléklapokat és mindennemű reklámokat. B. pártfogást kér RIGLY JÁNOS cimfestő.

Sz.: 889—910.

Értesítés.

Értesítem a városi távbeszélő előfizetőket arról, hogy a Fogaraszvármegyei törvényhatósági távbeszélő központok u. m. Sárkány, Ótóhán, Törösvár, Zernest, Alsószombatfalva és Alsóárpás folyó évi augusztus hó 10-től a közforgalomnak átadottak. Ezen központok forgalmának közvetítésével a fogarasi m. kir. posta- és távirat hivatal bizatott meg.

Fogaras, 1910. augusztus hó 2-án.

Kovács János,
posta- és táv. felügyelő,
hivatali főnök.

Sz.: 3746—1910. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY KIVONAT.

A fogarasi kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohos Miklós, Koleán Lőrincz és Folea Jakab felsőszombatfalvi lakos végrehajtóknak Cordea Ristina és kiskoru társai végrehajtást szenvedő elleni 205 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék a fogarasi kir. járásbírósnak területén Felsőszombatfalva község határán fekvő felsőszombatfalvi 267. sz. tjkvben fentnevezett végrehajtást szenvedők tulajdonául felvett A† 779 hrsz. ing. jut 6/8 rész 4 kor. 780—782. 784 hrsz. ing. jut. 6/8 r. 280 K. 1123 " " " " " 23 " 1896 " " " " " 18 "

FIGYELEM!
„AIDA“ VERGE és „BLUE STAR“ CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIK.

:- ÓVAKODJUNK ÉRTEKTELEN UTÁNZATOKTÓL! :-

2444	hrs.	ing.	jut.	6/8	r.	23	K.
2981	"	"	"	"	"	12	"
3264	"	"	"	"	"	54	"
3346	"	"	"	"	"	30	"
6783	"	"	"	"	"	15	"
7255	"	"	"	"	"	24	"
7592	"	"	"	"	"	11	"
7597	"	"	"	"	"	6	"
7754	"	"	"	"	"	3	"
8009	"	"	"	"	"	10	"
8025	"	"	"	"	"	10	"
8271	"	"	"	"	"	9	"
8274	"	"	"	"	"	5	"
10105	"	"	"	"	"	40	"
10162	"	"	"	"	"	24	"
10490	"	"	"	"	"	3	"
10491	"	"	"	"	"	3	"
10605	"	"	"	"	"	10	"
10763	"	"	"	"	"	2	"
10765	"	"	"	"	"	5	"
10786	"	"	"	"	"	5	"
10858	"	"	"	"	"	13	"
10902	"	"	"	"	"	4	"
11723	"	"	"	"	"	5	"
12035	"	"	"	"	"	8	"
12325	"	"	"	"	"	48	"
12570	"	"	"	"	"	4	"
12647	"	"	"	"	"	6	"
12751/2	"	"	"	"	"	2	"
12313	"	"	"	"	"	6	"
12851	"	"	"	"	"	3	"
12854/1	"	"	"	"	"	2	"
13106	"	"	"	"	"	4	"
13274	"	"	"	"	"	8	"
726, 727/1	"	"	"	"	"	18	"
11489/2. 11490	"	"	"	"	"	31	"
14064/2	"	"	"	"	"	18	K.

kikiáltási árban a C. 2. alatt Cordia János javára 1/5-öd részbeni bekebelezett élethossziglani hasznélvezeti jog fenntartásával amennyiben az ingatlan jutalék a hasznélvezeti jogot megelőző követelés fedezésére szükséges 2000 koronát meghaladja.

Továbbá a C. 10. sorsz. a. özv. Cordia Györgyné szül. Greavu Borbála javára bekebelezett 1/8-ad részbeni élethossziglani hasznélvezeti jog fenntartásával, amennyiben az ingatlan jutalékot az előzetes követelések fedezésére szükséges 2800 koronát meghaladják, ellenesetben az árverés hatálytalanná válik és a nyomban megtartandó újabb árverésen az ingatlan jutalékok a hasznélvezeti jogon való tekintet nélkül bocsáttatnak árverés alá; az árverést elrendelte, és hogy a fenntebb megjelölt ingatlan az 1910. évi augusztus hó 17-ik napján d. e. 9 órakor Netót község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadán alul elaladni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Vevő köteles a bánatpénzt a vételárösszeg 10%-ig az árverésen nyomban kiegyesíteni.

Fogaras, 1910. évi június hó 4-én.

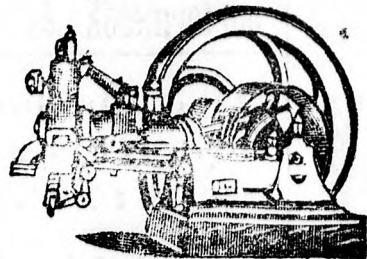
A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Dr. Virágh, s. k.,
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: Ürmösy,
kir. tkvezető.

Drezdai Motorgyár részvénytárs.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu

Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
MOTOROKAT és
LOCOMOBILOKAT

valamint SZIVÓGÁZMOTOROKAT

Meglepő ujdonság!
Egyetemes generátorunkkal
a tényleges lóerő
óránként csak kb. 1 fill. kerül.

Vezérképviselet:
Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás. : Kedvező fizetési feltételek.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a
SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mely
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arc-bőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arc-bőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Crème

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szep-lőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan. Páratl: 1 és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits „flege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 Kor.
Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

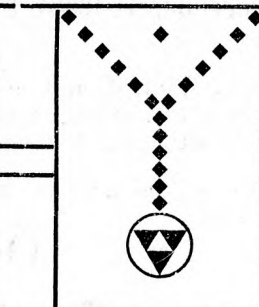
Kapható Fogarason: Hermann P. János,
Dr. Kontesveller K., Steinburg A. Pildner
gyógyszertárakban.

IZSÁK BENÓ

KÉSZ FÉRFI-, FIU-
ÉS GYERMEKRUHA
□ □ RAKTÁR. □ □

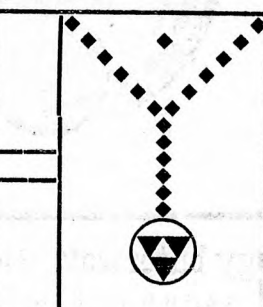
FÉRFI SZABÓ
FOGARAS.

KÉSZ FÉRFI-, FIU-
ÉS GYERMEKRUHA
□ □ RAKTÁR. □ □

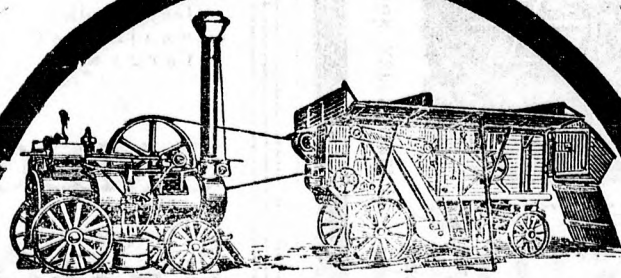

AJÁNLIJA DUSAN FELSZERELT
BEL- ÉS KÜLFÖLDI
DIVAT SZÖVETEIT.

KÉSZ FÉRFI-, FIU- ÉS GYERMEK-
RUHA RAKTÁRÁT NAGY VÁLASZ-
TÉKBAN. Mérték utáni rendelése-
ket pontosan és gyorsan készítik.

OLCSÓ ÁRAK! MODERN SZABÁS!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomoblok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhere-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
marokrakó- és kévektő-aratógépek, szénagyújtók,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-
vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
emes aczélek, 2- és 3-vasu ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Az Olla több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

Szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Két évi jóállás. Ára tucatonként 4, 6, 8 K.

Kapható az ország minden gyógyszerárában és jobb drogeriákban.

FOGARASON: Steinburgi P. Frigyes, Hermann J., és Dr. Kontsveller Károly urak gyógyszerárában.

Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű utánzatot, mint ép oly jót feldicsérni.

Az elárusítóhelyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummigyár Wien, I/184. Praterstrasse 57. Eredeti mintagyűjtemények 12 darab Kor. 5—

MINDENNYIT KAPARDJ!

JOL JAR
HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK SAROK
VAN CIPŐJÉN

DE
ROSSZUL JAR
HA NEM ÜGYEL A
VÉDJEGYRE
TESSÉK
KIPRÓBÁLNI!

Egy butorozott különbejáratu szoba azonnal kiadó. — Bővebbet SCHUL BÉNINÉL, Görög-utca 30. sz.

Ügynökök keresetnek.

Ügynökök keresetnek.

EREDETI

CHRISTOPH
benzin szivógáz-motorok, lokomobilok és
NYERSOLAJ-MOTOROK
ma az első helyen állanak.
A „CHRISTOPH” név garancia.
75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket!

DÉNES B. motorspecialista
::: cegtől :::
BUDAPEST, V., Lipót-körút 15.

Czell Frigyes és Fiai

bortermelők és bornagykereskedők, MEDGYES.

Legjobb beszerzési forrás valódi erdélyi természetadta tiszta
!! HEGYI BOROKBAN. !!

Hordókban és palackokban!

:: KITÜNŐ SAJÁT TERMESÜ ÉS VÖROS BOROK. ::

Hirdetések

jutányos áron felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

3 utcai szobából álló
I. EMELETI LAKÁS
megfelelő mellékkeliségekkel
**október 1-től
kiadó.**

Bővebbet:
Hermann gyógyszerárban.

Figyelem!

Figyelem!

Özv. Engel Vilmosné

gőzerőre berendezett festő- és vegyi tisztító intézete, FOGARASON.

Elvállalja:

téli kabátok, felöltők, női- és férfiruhák, egyenruhák és keztyűk vegyi tisztítását és festését. A ruhaneműek felbontatlanul, béléssel együtt festetnek és tisztítatnak. A vasalás a tisztításhoz és festéshez hozzátartozik.

Pontos és gyors kiszolgálásról mindenkit biztosítva, támogatást kér:

Özv. Engel Vilmosné.

Fióközletek: Nagyszeben, Brassó és Kőhalom.

Házassulandók figyelmébe!

Jegygyűrűk,
más ajándék-
tárgyak!

Részletfizetésre

A legelőnyö-
sebb bevásárlási
forrás!

OMEGA órák, arany, ezüst és acélban.

SCHAFFHAUSENI órák,

arany- és ezüstben. — BIZONYÍTVÁNYOKKAL ELLÁTVA!

Nagy választék:

Arany-, ezüst- és China-ezüst tárgyakban. Ütő- és ébresztő órák.
Grammotonok és lemezek a legjobb főlvételekkel.

ROSENBAUM JÓZSEF,

ékszerész és műorás üzletében szereshető be.

FOGARAS — Ferencz József-tér 17. szám.